

Erdélyi Híradó.

Indúlt Kolo'svárról, Kedden, October' 1-sőjén, 1833.

Mikor?	Levegőmérő (Barom.)		Reaum. Hévmérő		Szél	Idő járás.
	reg. 7 óra.	délben.	reg. 7 óra.	délben.		
Septem. 28-kán	27" 11'''	27" 11'''	+ 7	+ 12	K. 2	Reg. hűves, harmat, egész nap kellemes.
29-kén	27" 11'''	27" 11'''	+ 4	+ 10	K. 2	R. hó harmat, délbe hideg keleti szél, e. n. tiszt.
30-kán	28"	28" 1'''	+ 2	+ 10	E. K. 1	Reg. nagy hó harmat egész nap tiszta, de hűves.

Erdély és Magyarország. Csehország. Helvétzia. Franciaország. Nagybritánia.
Törökország. Görögország. Portugallia.

ERDÉLY ÉS MAGYARORSZÁG.

Ő császári királyi Felségétől kegyelmesen Fogaras-vidéke valóságos fő kapitányává tétetett, cs. kir. kamarás, hidvégi gróf Nemes János úr, fő kapitányi hivatalába, számos fő nemesség, az egész vidéki tisztség, és sok szomszédos kerületbeliek jelenlétében szeptember 16-kán Fogarasban innepélyesen béiktattott. (Sieh. Bothe).

Po'sony: A' Követek Táblája naponként folytatja az urbariumi munkálatot vizsgálati. A' VII-dik cikkely 3 dik cikkében meghatároztatik, hogy az oly urbariumi szolgálatok teljesítésére, melyek vagy a' szerződésből, vagy a' törvényrendeleteiből világosak, nem köteles a' földesur makacs jobbágyát per útján szorítani, hanem ezt földesuri hatalmával is teheti, eltávoztatása mellett azonban a' személyes sértésnek. Ha a' jobbágy urbariumi birtokiból 's haszonvételiből kizavartatnék, a' kerületi szolgabíró kihalgatván a' földesurat, ha a' jobbágyi panasza alaposágát megismeri, a' kivetett jobbágyot előbbi birtoklásába visszatevési; ítéletét azonban végrehajtás előtt a' vármegye törvényszékének bejelentvén. 4. §. Minden urbariumi viszonyból ered-

hető perek ennekutánna birtokon belől vitessenek felsőbb törvényszékekhez. Az 5. és 6. §§. szótöbbséggel kibagyattak. — A' Főrendek e' napokban bevégezték a' földhasználati két első cikkely vizsgálát 's azokat kevés változtatással elfogadták. Sept. 16-ikán a' III. cikkely vizsgálát kezdték-el.

CSEHORSZÁG.

A' prágai újság jelenti München-gräztből sept. 15-ről: Gróf Waldstein az itt lévő felséges személyek 's kísérei mulattatásokra f. h. 13-kán délelőtt egy mezei vadászatot rendelt-el, de a' melyben ő Felségek, a' császár és orosz császár a' béállott rossz idő miatt részt nem vehettek. Estve a' császárné ő felségénél theazo társaság volt. 14-kén délelőtt a' két magasságos uralkodók, a' weimari nagy herczeg, a' pruszszus korona örökös, 's az előtti éjjel ő Felségek látogatására érkezett nassauai uralkodó hg, a' gróf waldstein vadas kertbe mentek szarvas vadászatra. Az orosz császárt legkegyelmesebb császárunk maga személyesen vitte-ki két ülésű szekerekben. A' vadászatról csak 4 órakor jöttek vissza, 's estve újra theazotársaság volt. 15-ikén reggel az itt fekvő vadászbataillon tem-

plomparadet tartott, mely után a' kastély udvarán kiálva ő Felségétől sorban vi'sgáltatott. Ezután a' nevezett vadász-bataillon a' városön kívül katonai gyakorlásokat tett, melyeken orosz császár-ő felsége gyalog volt jelen. Estve az udvari játékszínben a' prágai Dalltársaság Rossininek l' inganno felice című darabját adta orosz nyelven, köz megelégedéssel.

Münchengrätzből: Ő Felsége az orosz császár sept. 19-kén éjjeli 11 órakor elutazott Boroszlón és Modlinen keresztül vévén útját Sz. Pétervára felé.

Sept. 20-kán az austriai császár és császárné ő Felségek elutaztak Münchengrätzből Brünbe.

HELVÉTZIA.

Zürich september 10kén: A' neuenburgi követség tegnap ide megérkezett, 's ma a' szövetség gyűlésben bizonyoson helyet fog foglalni. — General Pfuelt a' szövetség gyűlés e' hónap 3-kán költ határozása megérkezése után mindjárt Neuenburgból Berlinbe elutazott, hogy, mint a' törvényhozó testnek hivataloson tudtára adatott, az elszakadásnak az ország nevében kimondott kívánatját, a' királynál hathatósan támogassa.

Zürich sept. 11-kén: A' neuenburgi követség tegnap a' szövetség gyűlésben minden legkisebb nehézség nélkül helyet foglalt. A' követek kettős kinyilatkoztatást tevének, egy felől azért, hogy Kántonjok a' sarni conferentiában semmi részt többé nem veszen, midőn az már el is oszlott, más felől azért, hogy követeinek a' szövetség gyűlésben hely foglalását, alkotmányának 's különösen fejedelme jussainak nem árthatónak kívánja tekintetni. Ezekben minyájan meggyeztek.

FRANCZIAORSZÁG.

Cherbourgól egy irat következöt kö-

zöl: A' királyi vendégségnél különösen megjegyzték, hogy lord Durham, Anglia volt követje az orosz udvarnál, a' király jobbján, marschal Soult pedig balján ültek. Itt nem kételkednek, hogy lord Durhamnak falaink között jelenléte, egészen más okból származik, mint csupa pusztá látogatásból, 's mindkét nemzetek becsületéért kívánni lehet, hogy „Cherbourg“ a' mint a' Lord mondá „a' szabad nemzetek Töplitze legyen“ lord Durham 33 — 34 esztendő's férfit, barátságos és kellemes külsőjü, ábrázat vonási finom 's méj itélő tehetséget jelennek, személyén bizonyos udvariság, gondtalansággal és hivatalos komolysággal vegyül.

A' Moniteur hivatalos cikkelyében ezeket írja: „A' király kormányja, minekutánna dona Mária királyné kormányával politikai állásai újból helyre állottak, Daupiaa loyag urat, mint Portugalliának párisi ügyvivőjét, megesmerte. Már ezelőtt elküldte volt a' király kormányja hitelesítő irományait de Lurde úrnak oly határozattal, hogy ötöt a' lisaboni kabinétnél Franciaország ügyvivőjének megerősítse.“

General Guéhéneuc, a' Moréahan volt francia seregnek főkormányozója, minekelötte Görögországot elhagyta, general Corbetet Naupliába küldötte, hogy parancsolata alatt álló seregeinek az országhól eltávozásokat a' kormánynak hivataloson jelentse, 's Otto királynak és az igazgatóságnak tisztelkedjen. General Guéhéneuc, Görögország királyának és kormányának forró hálájokat 's elmenteleken sajnálkozásokat, a' sereggel következő napi parancsolat által közlé: Napi parancsolat. General Guéhéneuc Görögországba lett küldtetését bévégezvén, közleni kívánja fegyverestársaival azon bucsulevelet melyet ő a' seregne-

ében Otto királyhoz, 's az igazgatóság-
oz intéze, valamint azon feleletet is, me-
gyet ő Felsége scharffensteini báró Pfeil
ilezredes, 's egy görögláncsás ezered kor-
mányozója által megküldeni méltóztatott.
A' franczia seregek a' királyi levélből ál-
sal láthatják, hogy Görögországnak tett
szolgálataik méltólag tekintetbe vétettek,
és igazságos köszönetet érdemlettek. Vég-
re azt is állithatjuk (mert ezt számos
ettek bizonyítják), hogy a' görög, ba-
jor, és franczia nemzetek között a' leg-
egyenesebb jó indulat 's hajlandóság ur-
alkodik. Suffren linia hajón a' navarini
kikötőben augustus 13-kán 1835.

A' király september 6-kán Caenbe
megérkezett. A' királynak az ottani mair-
nez intézett beszédében, a' következő
helyet jegyezték-meg: „Mi győzedelmes-
kedtünk a' belső faktziokon, a' külső bé-
kességet biztosítottuk, 's nincsenek már
egyébb kívánataim, hanem hogy a' nem-
zet hosszas békekészen élhessen azon
javakkal és hasznokkal, melyeket oly dic-
sően vivott-ki. De ha újra veszedelmek
mutatkoznának, ha várakozásom ellen
(mert semmi ilyest előre nem látok) min-
ket hazánk védelmének szent kötelessé-
ge, újból fegyvert ragadni kényszerítene,
akkor az úr engem ugyan azon férfi-
nak fog tanálni, a' ki 1792ben voltam,
's megfogja az úr látni, hogy én, vala-
mint ifjui esztendeimben az úrral, dicső
három színű zászlónk alatt, Franciaor-
szág becsületét és méltóságát fen fogom
tartani.“

General Romarino september 6-kán
Ángliából Párisba szándékozván Calais-
nál partra szállott.

Enfantin úr a' st. Simonisták feje,
társaival együtt Lyonba érkezett, hon-
nan rövid mulatás után Marseillebe szán-
dekozik, hogy onnan Egyiptomba hajozzon.

NAGY BRITANNIA.

Az angol ministeri repülő írat ki-
vonatjának végezete: A' portugalli ügyek
végekhez közelitének. Az ezen szeren-
csétlen országot öt évek óta terhelő ke-
gyetlen uralkodás, megbukott. Don Mi-
guel hajóserege elfogatott; és Oporto az
ostrom alól felszabadult; 2500 vitéz por-
tugalusok a' Gvadianától a' Tájóig nyo-
multak, donna Mária Lissabonban tör-
vényes királynénak kiáltatott-ki, és egy
ángol követ közelebről, a' portugalli tör-
vényes királyné udvaránál hivatalosan
bémutatott. Az angol vitézség, a' por-
tugalli szabadsághoz kapcsolódott, 's a'
st. vincenti fok bizonyosága vala, a' mi
tengeri hőünk dicső tetteinek. Ezen kör-
nyülmények közt az angol kormány ma-
ga elében vett útjában hiven megmara-
da, részvétlen maradt a' háboruban,
de a' több hatalmasságotól-is hasonló
részvétlenséget kíván. — A' don Ped-
ro expeditiojának Terceirából elindulta-
kor, egy spanyol sereg, a' szemmel tar-
tás színe alatt, valóban pedig oly cél-
lal, hogy jó alkalommal don Miguel ré-
szére munkálodjon, Portugallia határra
gyülekezett. Megemlékeztek az 1826-beli
történetekre, és Spanyolországnak azon
időbeli viseletéből vett tapasztalást hasz-
nálák. Az angol kormány nem nyugodt-
meg a' madridi cabinét biztosításin, és
minden esetre készülteket teve. Egy szá-
mos hajósereg admiral Parker parancsa
alatt, oly rendeléssel küldetett a' Tájó-
ba a' mint a' parlamentbe mondaték,
hogy don Pedro részére legottan foga-
nattal munkálodjon, mihelyt Spanyolor-
szág don Miguel segítségére Portugalliá-
ba nyomulna. Spanyolország és Anglia
teljesíték kötelezéseiket, 's ámbár a' had
kimenetelére nézve nyilvánosan ellen-
kező kívánatokat táplálnak, de még-is
mind a' két hatalmasságok távol mara-

dának, 's mind két feleket idegen segítség nélkül engedék küzdeni. Anglia vala a' harcz bírāja, és a' győzedelmet az igazság és jó ügy nyeré-meg. Kétségbe sem lehet hozni, hogy ha Angliában Torry igazgatás lesz vala, tanáltak volna, valamely szint a' spanyol seregeket don Miguel részére munkáldtatni, 's úgy Portugallia még a' don Miguel kegyetlen kormányzása alatt sohajtozna. Ezen győzelem következése nagy fontosságu, és igen meszsze ható. Ezen harcz nem csak egyfelől don Pedró, 's leánya donna Mária, másfelől pedig don Miguel közt folyt; Portugallia a' mind két rész párt hívei közt esett nagy európai ütközetnek vala csata piaczeza. Az angol Torriek, a' franczia kárlisták, és Európában a' szabadságnak minden ellenségei don Miguel secundánsai valának, az igazság baráti pedig donna Mária részén voltak, 's ha a' királyné ügye győztes marad, ezen győzelem erkölcsi hatását egész Európa érezni fogja. Mig Europa figyelme nyugoton függé, napkeleten hirtelen egy szélvész emelkedék, 's az Ottoman birodalmot tökéletes semmivé léttel fenyegeté. A' Szultánnak előbb egy pártos balsa által megrázott királyi széke, egy szövetségessé oltalma, és segítsége által vala veszélyeztetve. A' Porta még eddig ezen kettős veszélyek közzül kiszabadúlt. Az egyiptomiak kitakarodtak kis Ásiából, és az Oroszok elhagyták Konstantinápolyt. Az angol kormány kötelessége megakadályoztatni újabbi visszataréseket. A' Mehemed Ali és Szultán közötti háboru, nem tartozott egy uralkodó, és alattvaló közti polgár háboru közönséges esetei közzé, melybe más státusoknak elegyedni nem kell. Ezen harcz a' nap keleti státushatalom oltalmát oly hathatosan érdeklé, hogy az európai kormányoknak jusok volt egy oly kérdésbe

elegyedni, melyben tulajdon hasznaik-is közvetlen érdekeltettek. Törökország lehet akár miveletlen akár pallérozott státus, de ha darabokra szaggattatnék, mi lenne darabjaiból? Mit nyerne Európa, ha Konstantinápolyban, a' török miveletlenség orosz pallérozodással cseréltetne-fel? Valyon az emberiségre nézve ezen jó tétemény, a' politikai szerencsétlen veszteséget kipotolhatná é? Az orosz birodalom egy jó kormány intézeteire, 's Európa bátorságára nézve már elég nagy, és Konstantinápolynak soha sem kell a' Czár uradalmához csatoltatni. Midőn Oroszországot említjük, Lengyelország-is előnkbe tűnik, oh de mit szoljunk ezen magát feláldozott szerencsétlen népről? Győzője sulyos lábái alá terülve nyög, 's minden nyomorúságot kéatelen szenvedni, a' mit csak a' boszszu indításai, egy meggyőzetett, letpord ellenségére halmozhatnak. Vagy talán nagyitva vannak a' szenvedett nyomorgatások leírásai? Ohajtanók, az emberiség becsületéért kívánnok, hogy ezt bélehetne bizonyítani; de ha lehetséges, miért nem czáfolják-meg a' nyomorúságok ezen leírásait? Az orosz kormány által közönségessé tett oklevelek, önmagok mellett szollanak. Nem arra vannak é mind ezen levelek intézve, hogy minden érzést, minden nemzeti lelket megfojtsanak, kioltsanak, minden szivet széjjel zuzzanak, 's a' magános keserveket, köz nyomorúsággal párosítsák? Valyon megakadályoztathatta é Anglia ezen szerencsétlenséget? mi azt hiszszük nem. Mi azt hiszszük, hogy ha Anglia és Franciaország véd páisokat Lengyelország felett kiterjeszteni próbálják, ezen védelemnek elkerülhetetlen, 's közvetlen következése egy közönséges európai háboru lett volna, 's igen kétséges, ha valyon ezen köz háborunak Lengyelország

megszabadítása lett volna é szüleménye. Ezen háboru szükségképen a' princípiumok harcza lett volna, még pedig egy ily időben, midőn a' franciaországi és belgiumi közelebbi történetek az emberiség minden indulatit a' legfőbb pontig ingerelték, 's legtulságosb véleményeket hoztak összeütkezésbe. Mi azt hisszük, hogy kormányunk okoson cselekedett. A' lengyel nép szunyad, de nincs megvalva, 's egykor újra felserkenhet. Reményljük, hogy ezen új hajnal, Oroszország szelidebb, igazságosabb, és bölcsesebb politikája, nem pedig az erőszaknak, elnyomásnak újabb szomorú jelei a' keleti által, fog felderülni. Egy kormánynak bármely ügyes, alkalmas volta sem képes egy nagy nemzetet kioltani, és semmi physikai hatalom nem teheti, hogy azt örökös nyomorúságban, és szolgaságban tartassa. Az angol kormány úgy látszik nem nagy részt vett, Olasz és Németországok ügyeiben; azonban Seymour úrnak az újság levelekben ezelőtt közönlenségessé tett levelezése, mutatja, hogy Oroszországban mily maga viseletet követett. Anglia egy szabad ország kormányához illő tanácslatokat adott, és ezen tanácslatok más státusok függetlensége határain túl soha sem terjesztettek. A' mi Franciaországot illeti, ezen országhoz való mostani állásunk, históriánk régibb időszakaiban volt állásunkkal kitetsző különbségben van. Volt egy idő, midőn Anglia és Franciaország költsönös ellenségeskedést forraltak, melyben az egyik országnak ellenségei, a' másoknak legottan barátai lettek. Ezen idők elmúltak, 's bár soha vissza se térnének! Vajha e' két nagy, 's értelmes nemzetek, egy tartós béke áldásiban valódi hasznokat tanulnának, mint a' melyeket a' legszerencsésebb háboruk adhatnak! Franciaország és Anglia szövetsége, egy példát-

lan bajos és kényes idő pontban, Európa békességét megörzé, és mi bátran jövendőlköhetjük, hogy valamig e' szövetség tartand, mind addig a' köz béke fel nem fog bomlani.

(Globe) Sajnálva hallottuk, hogy Leuchtenberg herczeg Franciaországot elhagyni kénytelenített; mivel a' bavarai alispány azon szin alatt, hogy az 1815 Bonaparte familiája ellen kimondott számkivetésbe ő is bé foglaltatnék, ötlet Franciaországból eltávozni rendelé. Leuchtenberg herczeg, a' mint halljuk, ismét vissza ment Bavoriába, minekutána' nevezett alispánhoz kemény, 's hathatós remonstratiot küldé azon acta magyarázata ellen, mely reá éppen nem alkalmaztatható, mivel ő nem tagja a' számüzetett familiának, hanem egy oly francziának fija, ki azon familiával nem atyafiságos kötéllal volt össze kötve, 's ki születése által nyert jussairól soha le nem mondott, sem azokat el nem vesztette. Remélhetni, hogy ezen történet, Franciaország kormánya figyelmét azon számkivetést illető actára vezérli, melyet Franciaországra 1815-ben az ő meggyőzői szolgaság béjegéül nyomtak, már az ország becsülete kívánja annak vissza vételét, 's ez által hazájának vissza fog adadni egy szerencsétlen nemzetség, mely a' Reichstadti herczeg halála után, a' francia kormánynak többé félelmes nem lehet.

A' Times következő kivonatját közli egy portsmouthi levélnek september 8-ról: Ezen városban a' közelebb múlt napokban szokatlan elevenséget gerjesztett donna Mária királyné előre várt megérkezése, ki constitutionalis királyi széke elfoglalására intézett útjában ez országot is rövid időre meglátogatni kívánta. Egy ily nemü látogatás éppen egy ily időszakban, nem lehet valami fontos po-

litikai czélzat nélkül, 's azon rendelések, melyek a' kormánytól ő Felsége elfogadására tétettek, nyilván mutatják, mely nagy fontosságot helyeztetnek ezen látogatásba. Minden esetre használták ez alkalmat, hogy a' Portugallia megismért királynéja, 's a' Braganza ház törvényes képviselője iránti kedvező érzéseit, 's gondolkozását az angol kormánynak, és népnek, minél kétségbe hozhatatlanabul mutathassák-ki. Sir Whatley több napok óta várakozott itt gróf Funchalra, hogy neki egy írást adjon által a' királytól, melyben a' királyné, és császárné ő Felségek a' legnagyobb vendégszerető szíveséggel hivattatnak-meg, és unszoltatnak a' Vindsori kastélyban szállást foglalni. A' király, mint mondják, azon reményét-is kifejezi abban, hogy ő Felségeket a' nevezett kastélyban 10-dikén meglátogathatja, 's mint egy 14- vagy 15-dikig bécsés társaságokban mulathat. Ma reggel 7 órakor érkezett ide a' királynéval Soho gőzhajó, de a' kikötő előtt várakozott, míg a' békövetkezett tenger dagadás a' béevezést megengedte, mely 9 órakor történt-meg, mikor-is az repülő zászlókkal, 21 ágyulóvésekkel köszöntetve az erősségről, a' kikötőbe befutott. Az innepélyesen felkészült Victory, ő Felségét hármas hurra kiáltással köszöntötte. A' kiszálláskor ő Felsége az itt lévő katonai őrizet kiállított sorjaitól szokott tisztelkedéssel fogadtatott. Ámbar az eső szakadatlanul csorgott, mégis az egész part borítva volt nézőkkel. A' királyné kiszállása után, töstént elfogadta, a' nevezett Sir Whatleyt, ki az említett írást ő Felségének által adta. Az audientzián béműtattak ő Felségének Sir James Graham, admiral Dundas, Sir Thomas Hardy és F. Maitland az itt lévő seregek alcommandansa. A' királyné a' hónapi nap délutánja első óráját hatá-

rozta, a' városi tisztség adresse elfogadására. Ő Felsége a' hosszas és alkalmatlan utazás után-is nagyon jól néz-ki, 's az itt való fogadtatásával nagy megelégedését jelentette. Innen, mi után a' városi tanács tisztelkedését elfogadandja, a' császárnéval együtt Corvesbe fog menni, a' Kenti herczegné, 's Victoria herczeg kisasszony látogatásokra. Azon hivatalos rendelésben, melyben a' tisztségeknek meghagyatik ő Felségét egy koronás főt illető tisztelkedéssel fogadni, megjegyzésre méltó, hogy a' don Pedro feleséginek, a' ki pedig jelenleg sem nem császárné sem nem királyné, elsőség adatik mostoha leánya felett. A' ministeri parancsolatnak erre vitethető szavai, mint mondják, így hangzanak: tudtokra adjuk, hogy ő Felsége a' braganzai herczegné és a' portugalliai királyné minden órán Portsmouthba vártnak, melyre nézve parancsoljuk néktek, hogy őket minden a' koronás főket illető tisztelkedéssel fogadjatok. Donna Mária ugyan azon hajóval fog innen Portugalliaiba menni, melyen ide jött, de nem előbb mint sem a' nevezett hajó a' legfényesebben kikészítetik. De angol gőzfregatte fogja oda kísérni.

A' Times september 11-ről következőleg írja donna Máriának Windsorbán lett elfogadtatását: Tegnap este 6 óra után érkezének-meg a' Portugallus királyné, 's branzai herczegné ő Felség Windsorba, kísértetve a' második testőrezred osztályától. A' város útszái, 's minden ablakok dugva voltak emberekkel, kik a' magosságos vendégeket örömkialtásokkal fogadták. A' kastély udvarára érkeztek, az ott kiállított testőrezredtől, melynek mu'sikai karja a' portugalliai constitutionalis notát játszodta, szokott katonai tisztelkedéssel köszöntöttek. A' grádiacsnál ő Felségekre, a' ki-

ályi ház főbb tisztjei várakoztak, 's felkérték a' királyi szobákba hol a' királytól, és királynétól a' legnagyobb sziveséggel fogadtattak. Az ezután következett asztalnál mintegy 60 főrangu személyek, kik közt Lord Palmerston, vettek részt. Itt mulatások mint mondják, a' jövő hétfőig (16) terjesztetett-ki. A' portugalliai királyné különösen megbírtatta a' Terceirai és Palmella hercegnéket, 's de Ponta grófnét (Napiernét), hogy személyét Lissabonba kísérjék.

Thiers úr, a' francia kereskedés-minister, september 6-kán kötött-ki Dovernél, 's egy hatlovas hintóban nyomosan Londonnak indult, hol 7-kén reggel 5 órakor megérkezett. Rövid látogatás után hg. Talleyrandnál, kinél estve vacsorán-is volt, a' kelet és nyugotinliai dock (rakhely) 's más kereskedési és közösülési intézeteket látogatott-meg, 's legközelebb a' számoló és ama' remekének, a' Liverpool és Manchester közötti vasútnak, szemléletére fogott kirándulni.

TÖRÖKORSZÁG.

A' Gazette di Venezia, a' közelebbiről említett albaniai nyughatatlanságokról következő körülállásosabb tudósítást közöl Scutariból aug. 16-ról: A' mostani vezir, birtokába akarván helyrehozni magát hivatali megelőzője fija' Jussuf Bey nagy gazdagságának, meghatározta ennek megölettetését. E' végre aug. 7-én 60 fegyvereseket küldött-ki a' várból, hogy a' Beyre, bizonyos helyen, hol neki el kellett menni, leselkedjenek. Ezek és a' Bey kísérői közt kemény harcra került a' dolog, melyben mind a' két részről sokan elesetek és megsebesítettek. Hallván a' vezir az övéinek szorultságát 200 fegyverest küldött segítségekre. — Mindjárt az első egyhecsapáskor a' boltok bézárattak, 's a' Ráják és Török

kök házaikba vonták meg magokat. Erre a' katonák az egész városban elszédtek, meggyilkoltak és megfosztottak kiket elől utól találtak, a' többek közt egy szegény keresztyén szabónak, ki boltjában függő köntösseit nem akarta örömet a' ragadozóknak adni, fejét levágták. A' piac egyik nyilásához öröket állítottak, kik a' lakosokat feltartóztassák hogy házaikba ne rejthessék magokat, egy néhányan mindazonáltal egy más által ellenben lévő nyiláson elszabadulhattak. 14 polgárok megölettetek 15-tön megsebesítettek, ámbár azok kik uralkodójokhoz hívek maradtak, a' megtámadók ellen legkisebbet sem vétettek. A' lakosok egy Törökökből és Keresztyényekből álló küldöttséget rendeltek Konstantinápolyba, igazságért esdekleni.

GÖRÖGORSZÁG.

Egy naupliai levelező jul. 20-ról következőleg ír: Itt mi fontos változások előestvéjén állunk. A' mostani ministeriumban 's ezzel együtt az egész felsőbb igazgatásrendszerben nevezetes reform fog történni, valamint a' státustanács felállítását is most nagyobb bizonyossággal várhatjuk. Ezt sokáig halasztani nem is lehet, mert Görögország' csak nem minden nevezetes férfiai, kik a' régibb congressusokon 's kormányok alatt kitetsőbb szerepet játszottak, minden elfoglaltatás nélkül vannak, és ezek egy közép pontot kívánnak. Az ország mindazonáltal csendességben van, 's a' jelenpillanattal megelégedve örvend csendességének. A' jövő fontos változások előjelének lehet tartani, egy új, a' kormány felügyelete alatt álló, Helios című, folyóírás megjelenését, szerkesztőji a' két Suzo, Panagiota és Alexander, az a' legnagyobb prosaisztája, ez legelső költője Görögországnak. Céljok ezen derék férfiaknak, saját nyi-

latkozások szerént, a' kormány czélzait a' nemzettel, 's a' nemzet kívánatait 's sérelmeit a' kormánnyal megértetni. Végre tehát csak ugyan esmerni és érezni kezdik, mily szükséges ily fontos dolgokban a' közönséget felvilágosítani. Az újság, hogy a' külföldön is annál inkább terjedhessen, francia nyelven fog megjelenni. A' francia sergek haza takarodását itt közönségesen sajnálják. Ők hazánkba jonál egyebet nem hoztak 's ez iránti tetemes érdemeiket azzal koronázták, hogy kevéssel a' király megérkezte előtt, az iránta ellenséges indulattal viseltető részit a' tanácsnak, a' Korfiotakat és Kolokotronistákat Argosban széjjel oszlatták, 's ez által az új királyi székek nyugodalmat szereztek. Azon tartományokban, hol őrizeten voltak, a' városokat megszállították, a' mesterségeket felelevenítették. Kaszárnyákat, hidakat és utakat építettek 's kerteket állítottak fel. A' modoni szép kaszárnya, a' Pamisuson épült hid Modon és Kalamata közt, a' Modonból Navariuba vivő út, 's maga Navarin vára is, melyet alapjából újra építettek, maradando emlékei az ők jótékony mulatásoknak ezen országban, melynek megszabadítására 's elrendezésére ők többet tettek, mint sem azt a' legnagyobb háládatlanság is meg ne esmerné. Mondják, hogy az igazgatóság 3 milliót érő hadi szereket és ágyukat vett által tőlök.

Nauphai aug. 10-kei tudósítások szerént a' kormány még a' közelebbi 1834 Jan. 1-sőjén Athenebe költözend mint ezutáni állandó székhelyére. Guttensohn építőmester a' korinthusi földszoroskoz rendeltetett, hogy egy ott építendő nagy kereskedő városnak alkalmas helyet nézzen-ki. A' király ezen hónapban megakarja látogatni Patras és Missolonghi városokat.

PORTUGALLIA.

A' Times következő levelet közöl: Lissabon augusztus 26ikán. Generalis Saldanha tegnap érkezett ide Oportoból, és két gőzhajó több más hajókkal együtt mintegy ezer katonát, és néhány ágyut hozza onnan; az Oportóban volt többi oltalom sereg nagyobb része, mint mondják, a' már megérkezett katonákat haladék nélkül követni fogja, mely végre hajók is béreltetek-ki. Mihelyt generalis Saldanha kilépett a' partra, azonnal a' Nécessidades palotába ment, 's együtt ebédelt a' braganzai herczeggel; ebéd után a' fegyvertárhoz mentek mind a' ketten és megvárták az 5dik schützbataillon kiszállását. Don Pedro ezen bataillon formaruhájában, lobáton, Saldanha az ő jobbkeze felől lovagolván, maga vezérlé a' bataillont keresztül Lissabon fő útszájra, hol a' nép tolongva állott, 's örömmel kiáltásokkal fogadá ezen vitézeket. Ez a' bataillon volt a' legelső, mely a' constitutio mellé nyilatkozott. Saldanha megérkezése nagy morális befolyásu lenend Lissabon lakossaira, a' miguelistákat pedig rémuléssel fogja eltölteni. Azt hiszik, hogy azon hajók, melyek ezen katonákat Oportoból ide hozták, ugyan annyi lissaboni ujoncz katonát fognak helyekbe Oportoba vinni. Aug. 23-diki proclamatiojában kihirdette gen. Saldanha, hogy ő menyen Lissabonba, 's oportoi commendáns gen. Stubbs lesz.

Párisi újságok, azok között a' Monitor is ezeket közlik Lissabonból septemb. 16 kán. Tegnap telegráf által ezek közöltettek: Don Miguel serege sept. 4kén vizsgálódni előre nyomult, 5-ikén pedig Lissabont ostromolni kezdette, de visszaverettetett. A' két ellenséges tábor 6-és 7-dikben álló helyét megtartotta. Don Pedró serege az ostrom megújítását késsen várja.